

السلام

WWW.TEBYAN.NET

Tebyan.net
WWW.TEBYAN.NET

در پایان این جلسه آموزشی از دانشجویان انتظار دارم تا...

- ▶ وظایف مدیر بیمارستان در قبال منابع مالی را بیان نمایند.
- ▶ روش های تامین مالی در بیمارستان ها را توضیح دهند.
- ▶ تامین مالی بخش بهداشت و درمان در کشورهای در حال توسعه را توضیح دهند.
- ▶ تامین مالی بخش بهداشت و درمان در کشور ایران را بیان کنند.
- ▶ تامین مالی در کشورهای مختلف و ایران را مقایسه نمایند.

مدیریت:

- ▶ **فرایند** بکارگیری **موثر و کارآمد منابع مادی و انسانی** و برنامه ریزی، سازماندهی، بسیج منابع و امکانات، هدایت و کنترل است که برای دستیابی به اهداف سازمانی صورت می گیرد.
- ▶ استفاده مناسب از **منابع مادی و انسانی** به منظور دست یافتن به هدف های موسسه از طریق انجام عملیات برنامه ریزی، سازماندهی، هماهنگی، رهبری، کنترل

منابع موجود در بیمارستان برای مراقبت از بیمار:

مدیریت منابع مالی:

- ▶ یکی از بزرگترین گرفتاریهای مدیران بیمارستانها **تامین منابع مالی** است.
- ▶ با افزایش هزینه ها متعادل کردن هزینه و درآمد دشوار می شود و به نظر می رسد که همیشه **تقاضا برای هزینه کردن از درآمد کسب شده بیشتر باشد**. زیرا متخصصان و عموم مردم خواستار آزمایشها و تجهیزات هزینه بر جدیدتری هستند.
- ▶ همانگونه که اهمیت واقعی سلامت تا قبل از بیمار شدن درک نمی شود، **اهمیت تامین مالی هم تا زمانی که وقفه ای جدی در عملکرد مالی به وجود نیاید لمس نمی شود**.

وظایف مدیر بیمارستان در قبال منابع مالی:

- ▶ مدیر باید توانایی مالی بیمارستان را با آموزش و کسب تجربه افزایش دهد.
- ▶ موجودیت بیمارستان تا حد زیادی به منابع مالی وابسته است، از طرفی معمولاً سرمایه و منابع بسیار محدودند.
- ▶ مدیر باید به دنبال فرصتها جهت تامین سرمایه مورد نیاز بیمارستان باشد
- ▶ و هرگز حتی یک ریال به موارد غیر ضرور اختصاص ندهد.

وظایف مدیر بیمارستان در قبال منابع مالی:

▶ مسئولیت نظارت بر تامین درآمد کافی برای بیمارستان و استفاده عاقلانه از آن برای ارائه بهترین مراقبت ممکن با کمترین هزینه ممکن،:
◦ بر عهده مدیر بیمارستان است.

▶ صرف نظر از نوع مالکیت، تمام سازمانهای بهداشتی و درمانی به یک نظام

مناسب برنامه ریزی مالی و نظارت بر استفاده از منابع

کمیاب نیاز دارند تا بتوانند از افزایش هزینه مراقبت های بهداشتی و درمانی جلوگیری کنند.

▶ در این راستا، کارشناسان مالی و حسابداران مجرب و آموزش دیده باید وجود داشته باشند. پشتیبانی مستمر از سوی مدیران مافوق هم یک پیش نیاز است.

روش های تامین مالی در بیمارستان ها:

- ▶ این روش ها برحسب نوع مالکیت بیمارستان، متفاوت است.
- ▶ در بیمارستانهای دولتی، **درآمد تقریباً از مالیاتها** تامین می شود.
- ▶ در بیمارستانهایی که توسط دولت های محلی اداره می شوند، نیز این گونه است و هدایا و اعانه ها منبع عمده درآمد هستند و بخش بسیار کمی از درآمد از طریق هزینه هایی که بیماران می پردازند، تامین می گردد.
- ▶ در **بخش خصوصی** معمولاً خدمات در مقابل پرداخت هزینه های مربوطه ارائه می گردند.

نتیجه مطالعه انجام شده در سال ۱۳۹۰ در خصوص منابع تامین مالی و منابع هزینه ای بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی زنجان

نتایج: بطور متوسط ۷۲٪ درآمد بیمارستانها مبالغ دریافتی از سازمانهای بیمه گر، ۲۰٪ مبالغ دریافتی از بیماران و ۸٪ مبالغ دریافتی بابت عملکرد درمانی از وزارت بهداشت میباشد. بطور متوسط ۵۷٪ هزینه های عملیاتی بیمارستانهای مورد مطالعه هزینه های پرسنلی، ۶۳٪ هزینه انرژی، ۲۷۶٪ هزینه تعمیرات و نگهداری و ۲۵۶٪ هزینه دارو و تجهیزات و مواد مصرفی میباشد. همچنین بطور متوسط طی سالهای مورد مطالعه، ۲۴۴٪ از کل مبالغ درخواستی بیمارستانها از سازمانهای بیمه گر مشمول کسورات شده که ۷۳۴۶٪ آن پرونده های بستری و مابقی پرونده های سرپایی بوده است.

تامین مالی بخش بهداشت و درمان در کشورهای در حال توسعه:

- ▶ مهمترین مشکل در زمینه تامین مالی در کشورهای در حال توسعه **عدم کفایت منابع مالی جهت عرضه حداقل مراقبت های بهداشتی و درمانی برای نیازمندان** است
- ▶ راه حل این مشکل در دراز مدت شامل :
 - افزایش درآمد حاصل از مالیات های عمومی
 - افزایش منابع مالی اختصاص یافته به بخش بهداشت و درمان
 - افزایش پوشش بیمه های اجتماعی یا بیمه های درمانی بدون بهره
 - جلب مشارکت و حمایت تعاونی های مردمی
 - همچنین افزایش استفاده از کمکهای بلاعوض می باشد.

تامین مالی بخش بهداشت و درمان در کشورهای در حال توسعه:

- ▶ در بیشتر کشورهای در حال توسعه ، منابع تخصیص یافته به بخش سلامت کافی نیست
- ▶ در جهت تخصیص و به کارگیری مناسب همین منابع محدود نیز برنامه ریزی درستی صورت نمی گیرد.
- ▶ حتی در مواردی که منابع نسبتاً کافی هستند غالباً کارایی بخش سلامت، کمتر از حد انتظار است
- ▶ از آنجا که بیمارستان بازوی مهم ارائه خدمات بهداشتی و درمانی است و وظیفه خطیر درمان آحاد جامعه را به عهده دارد، این موضوع در آن اهمیتی ویژه می یابد.

در شرایط حاضر ، افزایش هزینه های مراقبت سلامت و کاهش نرخ رشد اقتصادی بیمارستان ها، به مثابه یکی از مصرف کنندگان اصلی نظام سلامت، دغدغه هایی را برای مدیران اجرایی و سیاست گذاران حوزه سلامت ، از جمله جامع و واضح بودن برنامه بهبود عملکرد، نظام پرداخت و نظام تامین منابع مالی بیمارستان ایجاد کرده است.

تامین مالی بخش بهداشت و درمان در کشور ایران:

- ▶ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وظیفه سیاست گذاری ، تنظیم قوانین و برنامه ریزی نظام بهداشت و درمان را به صورت متمرکز بر عهده دارد
- ▶ دانشگاههای علوم پزشکی، مسئول اجرای سیاست ها و خط مشی های ابلاغ شده از سوی وزارت بهداشت هستند
- ▶ در سطح بیمارستان نیز ریاست و مدیریت بیمارستان برنامه و بودجه بیمارستان را برای تصویب به دانشگاه های علوم پزشکی پیشنهاد می کنند

تأمین منابع مالی بیمارستان ها در ایران:

- ▶ منابع مالی بیمارستان ها در ایران، به طور عمده **توسط دولت، سازمان های بیمه ای و پرداخت های مستقیم مردم** تأمین می شود.
- ▶ در جمهوری اسلامی ایران به طور عمده سه گروه از بیمارستان ها مسئولیت ارائه خدمات را بر عهده دارند:
 - بیمارستان های دولتی
 - بیمارستان های تأمین اجتماعی
 - بیمارستان های خصوصی و خیریه

تأمین منابع مالی بیمارستان های دولتی:

- ▶ تأمین منابع مالی در بیمارستان های دولتی، عموماً از طریق منابع مالی دولت، پرداخت های سازمان های بیمه ای و پرداخت های مستقیم توسط مصرف کنندگان به روش های زیر صورت می گیرد.
- ▶ ۱- بودجه سالیانه بر ای حقوق و سایر مزایای کارکنان که بر اساس هزینه های سال قبل و افزایش سال جدید در نظر گرفته شده و توسط وزارت بهداشت به بیمارستان ها اختصاص می یابد.

تأمین منابع مالی بیمارستان های دولتی:

- ▶ ۲- سایر هزینه های بیمارستان ها از طریق سازمان های بیمه ای، بصورت زیرتأمین می گردد:
- ▶ الف- **برای هزینه های پزشکی** شامل هزینه های جراحی، دارو، آزمایش و ...، نظام پرداخت به بیمارستان ها توسط سازمان های بیمه ای، نظام **کارانه** است.
- ▶ ب- **برای هزینه های پشتیبانی و هتلینگ**، بیمارستان ها به **ازای هر روز بستری** مبالغی را از سازمان های بیمه ای دریافت می کنند که این مبلغ بستگی به درجه اعتباربخشی، نوع اتاق استفاده شده توسط بیمار (یک تخته، دو تخته، سه تخته و ...) دارد.
- ▶ ج- **برای نزدیک به یکصد تشخیص در بیمارستان ها** پرداخت ها بر مبنای **نظام گلوبال** بوده که برای هر ترخیص بر مبنای تشخیص بیماری، مبلغی ثابت از طرف سازمان بیمه ای به بیمارستان پرداخت می شود که در این یکصد مورد، از موارد الف و ب استفاده نمی شود.

تأمین منابع مالی بیمارستان های تامین اجتماعی:

- ▶ نظام ارائه خدمات درمانی در سازمان تامین اجتماعی، به دو صورت مستقیم و غیرمستقیم است.
- ▶ در نظام مستقیم، ارائه خدمات توسط مراکز ملکی و وابسته به سازمان تامین اجتماعی صورت می گیرد و در نظام غیرمستقیم، خدمات مورد نیاز از طریق عقد قرارداد با بیمارستان ها صورت می گیرد.
- ▶ در نظام مستقیم، هر بیمارستان یک بودجه سالیانه که بر اساس هزینه های سال قبل و افزایش آن برای سال جدید تدوین شده است را دریافت می کند.

تأمین منابع مالی بیمارستان های تامین اجتماعی:

► برای ساختمان جدید و تجهیزات عمده، یک بودجه متمرکز در سازمان تأمین اجتماعی در نظر گرفته شده است که پس از تأیید نیاز توسط مراجع ذی ربط، به بیمارستان ها اختصاص می یابد.

تأمین منابع مالی بیمارستان های خصوصی و دولتی:

- ▶ نظام پرداخت به بیمارستان های خصوصی و خیریه، بسیار شبیه نظام پرداخت به بیمارستان های دولتی است و تنها اختلافی که وجود دارد، **تفاوت تعرفه بین بخش دولتی و خصوصی است.**
- ▶ البته، در بعضی مواقع، پرداختهای غیررسمی نیز از طرف بیماران به بیمارستان های خصوصی صورت می گیرد که می توان آن را یکی از پارامترهای تأمین منابع مالی در این بخش در نظر گرفت.

تامین مالی در کشورهای مختلف و ایران:

کشور	منابع مالی (نقش دولت)	شیوه‌های عمده تأمین مالی	تامین منابع مالی	توزیع تخت‌ها
آمریکا	دولت ایالتی و فدرال	بیمه‌های عمومی و خصوصی	بیمه‌های عمومی، خصوصی و پرداخت‌های مصرف‌کننده، سرمایه توسط بیمارستان	عمومی ۱۸ درصد، خصوصی غیرانتفاعی ۷۱ درصد و خصوصی انتفاعی ۱۱ درصد
استرالیا	بیمارستان‌های کاملاً مستقل و بیمارستان‌های کاملاً وابسته به پارانه دولت	مالیات‌ها	مالیات‌ها، پرداخت مصرف‌کنندگان در مورد بیمارستان‌های مستقل و پرداخت‌های مدیکر	در کشور استرالیا حدود ۱۱۰۰ مؤسسه با یکصد هزار تخت بیمارستانی وجود دارد و توزیع بیمارستان‌ها در کشور استرالیا از الگوی خاصی پیروی نمی‌کند
انگلستان	دولت بودجه سرمایه‌ای را به مناطق و ادارات بهداشت می‌دهد	مالیات	بودجه از طریق قرارداد بین بیمارستان و ادارات منطقه‌ای، سرمایه توسط دولت	عمومی ۹۲ درصد و خصوصی ۸ درصد
فرانسه	به وسیله دولت از استان‌ها و یا پارانه دولت مرکزی تأمین مالی صورت می‌گیرد	بیمه‌های اجتماعی	بودجه توسط صندوق‌های بیمه، پرداخت‌های روزانه، سرمایه توسط دولت	عمومی ۷۵ درصد، خصوصی غیرانتفاعی ۵ درصد و خصوصی انتفاعی ۲۰ درصد
کانادا	منابع ایالتی و بیمارستان	درآمدهای مالیاتی استان و درآمدهای انتقالی دولت فدرال	بودجه از منابع مالیات و حق بیمه (بودجه گلوبال) سرمایه توسط دولت	عمومی ۱۰۰ درصد
ایران	عمدتاً توسط دولت و پرداخت‌های سازمان‌های بیمه و پرداخت‌های مستقیم توسط مردم	بودجه دولتی، حق بیمه و مردم	بیمه‌های دولتی، بیمه‌های خصوصی (از سال ۸۳)، دولت و مردم	- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، ۸۲ درصد - سازمان تأمین اجتماعی در حدود ۱۰ درصد - بخشی خصوصی و خیریه در حدود ۸ درصد
تروژ	دولت ایالتی و فدرال	بیمه‌های عمومی و خصوصی	-	-
کره جنوبی	دولتی	بیمه‌های دولتی، پرداخت‌های مصرف‌کنندگان، پارانه‌های دولتی	-	-
	دولت بودجه سرمایه‌ای را به مناطق و ادارات بهداشت می‌دهد	مالیات	-	-

شباهت های نظام تأمین منابع مالی بیمارستانهای کشور ایران در مقایسه با سایر کشورها:

- ۱- در تمامی کشورها، منبع اصلی تأمین منابع مالی، دولت و مالیات ها هستند.
- ۲- در همه این کشورها، سازمان های بیمه گر نیز یکی دیگر از منابع تأمین مالی بیمارستان ها هستند
- ۳- هزینه های سرمایه ای بیمارستان ها را دولت تأمین می کند؛
- ۴- در کلیه کشورهای مورد مطالعه ، طرح های سرمایه گذاری بیمارستان باید توسط دولت مرکزی تأیید شوند
- ۵ - بیمه های خصوصی در سالیان اخیر نیز یکی از منابع درآمد و تأمین منابع مالی بیمارستان ها بوده اند.

تفاوت های نظام تأمین منابع مالی بیمارستانهای کشور ایران در مقایسه با سایر کشورها:

▶ به رغم این که منابع مالی بیمارستان ها از طرف دولت و بیمه ها تأمین می گردد، ولی نحوه توزیع آنها تفاوت هایی با همدیگر دارد؛

◦ به نحوی که در آمریکا ، بیمه های خصوصی در درجه اوّل و بیمه های عمومی در درجه دوم تأمین منابع مالی بیمارستان ها قرار دارند، در حالی که در انگلستان ، همه منابع بیمارستان ها توسط دولت تأمین می شود؛

▶ ۲- روش های بازپرداخت به پزشکان دارای تفاوت هایی است؛

◦ به نحوی که در کشورهای آلمان ، انگلستان و فرانسه پزشکان ، حقوق بگیر بوده و در کشورهای آمریکا و کانادا از روش پرداخت کارانه استفاده شده است و در بیمارستان های وابسته به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و بیمارستان های سازمان تأمین اجتماعی، از پرداخت حقوق و کارانه استفاده میشود

خلاصه مطالب بیان شده:

- ▶ وظایف مدیر بیمارستان در قبال منابع مالی
- ▶ روش های تامین مالی در بیمارستان ها
- ▶ تامین مالی بخش بهداشت و درمان در کشورهای در حال توسعه
- ▶ تامین مالی بخش بهداشت و درمان در کشور ایران
- ▶ تامین مالی در کشورهای مختلف و ایران

